

PIONIERSBULLETIN

Kwartaaljournaal Pioniersbrigade | Pioniers van de Toekomst

Aanstelling bureamedewerker

Elly van Wieren uit Emmeloord is per 1 juli aangesteld als bureamedewerker in dienst van de EPN - en ter ondersteuning van de PvdT - voor gemiddeld acht uur per week. Voor minimaal vier uur daarvan wordt gezocht naar een vaste representatieve standplaats in Emmeloord.

Elly is geboren en getogen in Noordoostpolder. Tot vijf jaar geleden was ze twaalf jaar projectmanager in de evenementenbranche, waarbij ze veel ervaring heeft opgedaan op het gebied van onder meer organisatie en in- en verkoop. Twee jaar geleden is ze begonnen met vrijwilligerswerk. Zo is ze vrijwilligerscoördinator bij Pieperfestival. "Daarin kan ik echt mijn ei kwijt, ik heb contacten met heel veel mensen. Dat in combinatie met mijn ervaring in organiseren, heeft me doen besluiten naar deze functie te solliciteren."

In de maanden juli en augustus wordt Elly door Peter Brouwer en Henk Tiesinga ingewerkt in de materie.

Wethouder trekt op met PvdT

2030 Noordoostpolder energieneutraal. "Laat dat jaartal los", zegt wethouder Anjo Simonse, "en ik denk dat het ons eerder gaat lukken".

Simonse, wethouder van onder meer duurzaamheid/energietransitie, was 20 juni uitgenodigd voor een onderlinge kennismaking. Hij vertelt dat hij tot een jaar of zeven geleden nog niet zo met energieneutraliteit begaan was. "Maar het besef is toen wel geboren, want wij kochten op het toppunt van de crisis een huis. Met een gezin met zes kinderen en een forse energierekening, was dat het moment om stappen te zetten. We hebben meteen zonnepanelen en een zonneboiler laten installeren."

'Ecologie in economie = econologie'

Zorg voor de natuur en afvalscheiding had al de persoonlijke interesse van de wethouder. "Noordoostpolder is koploper in afvalinzameling, evenals in het opwekken van windenergie. Wat dat betreft mogen we best wat trotser zijn op onszelf. We hebben ook als college uitgesproken dat we willen uitdagen en uitdagend willen zijn. Heb je een mooi bedrijf en een mooi plan, kom langs!" Want Simonse ziet vooral kansen in het verbinden van duurzaamheid met de economie. "Als we het dan toch moeten doen, laten we het dan slim doen, want daar kun je geld mee verdienen."

Simonse prijst de energie die hij proeft bij de Pioniers van de Toekomst en die hij tekenend vindt voor de hele Noordoostpolder. "Ik verwonder me erover hoeveel tijd en energie mensen hier onbetaald in allerlei projecten steken. Waar je in Nederland ook

Voortgang NNE

Voor het Netwerk Noordoostpolder Energieneutraal (NNE) is door de gemeente een procedure opgestart voor de aanstelling van een procesbegeleider voor drie dagen in de week. Het proces om het vliegwiel op gang te houden - het uitwerken van de zestien visies naar concrete projecten - vereist professionele ondersteuning.

Aardbeïendiner

De Voedselpioniers zagen zich genoodzaakt de proeverijen op 4 en 5 juli 'last minute' te verplaatsen van een kersenboomgaard naar een aardbeienkwekerij. Uitwijken naar één van de twee andere kersenboomgaarden in Noordoostpolder bleek ook geen optie, omdat die kleiner zijn en dus tegen die tijd leeggeplukt. Als alternatief is het de Voedselpioniers gelukt definitieve afspraken te maken met familie Schwering aan de Blokzijlerdwarsweg. "Zij kweken bijna het jaar rond aardbeien, deels in de kas en deels onder schermen. Bij slecht weer kan worden uitgeweekt naar de kas", aldus Anton van Vilsteren. Op woensdag 4 juli schuiven de vrijwilligers van de PvdT aan. Donderdag 5 juli is bedoeld voor het publiek.

- vervolg voorpagina -

zoekt, dit ga je zelden vinden." Voorzitter Henk Tiesinga merkt op dat vrijwilligersbewegingen alleen stand kunnen houden met professionele ondersteuning. "De Pioniers van de Toekomst heeft samen met andere partijen het voortouw genomen in het Netwerk Noordoostpolder Energieneutraal. Dat heeft een geweldige start gehad met zestien visies. We zijn nu in fase 2 waarin we ideeën uit moeten werken en daar hebben we de overheden en het bedrijfsleven bij nodig."

Op de vraag of hij de streefdatum 2030 haalbaar acht, antwoordt de wethouder dat er bij de gemeente eerst een aantal vacatures ingevuld moeten worden. "We hebben mankracht nodig om de woorden die op papier staan in te vullen, dus geef me nog even de tijd." Maar hij zegt toe: "Wij zullen ons maximaal inzetten, zodat we samen op kunnen gaan in dezelfde sneltreinvaart". Hij pleit ervoor 2030 los te laten. "Een jaartal is ingewikkeld, want dan werk je er naartoe. Als ik zie hoeveel energie er hier in Noordoostpolder is en welke kansen er op ons afkomen, dan vind ik het niet irrealistisch om te zeggen: dat gaat ons eerder lukken!"

FFP impuls 'Lasting Fields'

De club CleanTech-pioniers blijft zich concentreren op het deelproject energie van Lasting Fields. "Binnen onze club van ondernemers is geen gebrek aan kwaliteit, maar wel aan tijd, dus een groot project trekken is lastig", aldus Guido Mangnus.

In juli brengt de groep een bezoek aan een olieperserij in Harlingen. "Er is weer groeiende belangstelling voor koolzaadolie als brandstof. In Duitsland zijn een aantal testen gedaan met moderne tractoren. Het is ook goed voor onze club om te kijken wat we daarmee kunnen doen."

Verbinding zoeken

De CleanTech-club heeft in de afgelopen periode voorzitter Dammie Hulsebosch van de themagroep landbouw van de NNE op bezoek gehad. "Hij mocht een presentatie houden, maar het werd een hele avond discussie. We zien toch iedere keer weer, dat we allemaal bezig zijn het wiel opnieuw uit te vinden." Guido doet daarom een oproep in het algemeen om meer bewust te zijn van waar andere groepen in de samenleving mee bezig zijn. "Voor ons als CleanTech was het interessant om te zien waar die club mee bezig is en waar verbindingen liggen voor beide kanten. Ik denk dat daar nog wat meer uitkomt."

Tegengas in rust

Tegengas Noordoostpolder - het samenwerkingsverband tegen schaliegas waarin ook de PvdT participeert - kan gas terug nemen. De juridische procedures zijn afgerond en het huidige kabinet geeft geen opsporingsvergunningen voor schaliegas af. Dat is echter nog geen garantie naar de toekomst. Reden waarom het samenwerkingsverband zichzelf nog niet opheft. "Slapend, met een wakend oog", aldus Henk Tiesinga.

- vervolg 2 -

Het project van Steverink heeft een impuls nodig, vindt ook Marcel van der Voort vanuit zijn werk bij Wageningen Research. "Primaire

Demonstratie tijdens Biovelddag 2018 in Lelystad van de door Wim Steverink ontwikkelde ploeg voor een rijpadenteeltsysteem. De ploeg vult direct de ploegvoor. ©WUR

reden waarom we een groep om Wim heen hebben gevormd, de stichting Future Food Production." Hierin zitten naast Steverink Digni van den Dries, het Agrofoodcluster, Poppe Landbouw en Loonbedrijf Vos Bant. "Zo hebben we potentiële klanten en Wim als machinebouwer bij elkaar." Met het vooruitzicht op een POP-subsidie heeft Steverink inmiddels een veelbelovend prototype ontwikkeld. "Er staat nu echt iets unieks en dat is zijn verdienste", zegt Guido, "maar Lasting Fields inspireert wereldwijd en ik denk dat we links en rechts ingehaald worden. Om

je positionering te blijven behouden, is het de kunst om de hoofdpunten eruit te pakken. Vandaar dat wij ons als CleanTech op de energietransitie richten die straks nodig is om zijn bedrijf te laten runnen."

Symposiumgroep wil toepassingen thema zien

Het jaarlijkse symposium wordt gehouden op 12 oktober, aanvang 19.30 uur. Het thema is waterstof. De werkgroep heeft ook al een spreker, maar geeft nog geen identiteit prijs.

Roos Menkveld tilt een tip van de sluier op: "We weten dat hij echt de diepte in kan gaan en kan vertellen wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn van de toepassingen. Wij willen dat het thema zo concreet wordt behandeld, dat we ook toepassingen gaan zien".

De werkgroep heeft tevens de jonge waterstoftechnicus Max Holthausen benaderd voor deelname, maar wacht nog op een reactie. Max is telg van de Holthausen Groep in Hoogezand, het bedrijf dat in Groningen eigen waterstofbussen laat rijden. Hij bedacht een hightechaanpassing met een waterstofcel aan de Tesla, waarmee de actieradius aanzienlijk wordt verhoogd. Hij noemt zijn auto 'de Hesla'.

'Groene' locatie en carpool

De werkgroep is nog op zoek naar een geschikte locatie, die aansluit bij het thema. Geopperd wordt contact op te nemen met Enercon in Emmeloord. Behalve centraal gelegen, ook in de buurt van het

- 4 -

Monique Takes van kapsalon M Hairdesign in Marknesse won de Duurzaamheidsaward 2017.

Nominaties Duurzaamheidsaward

Tijdens het symposium wordt tevens de jaarlijkse Duurzaamheidsaward uitgereikt, toegekend door de symposiumgroep. Roos Menkveld vraagt vrijwilligers van de PvdT instellingen of ondernemingen uit Noordoostpolder aan te dragen die in de periode medio vorig jaar tot nu iets memorabels hebben gedaan op het gebied van duurzaamheid. Nominaties kunnen worden ingediend bij één van de werkgroepleden.

Agenda website

De website van de PvdT heeft een agendafunctie die beter benut kan worden. Ilse Gnodde vraagt de vrijwilligers alert te zijn op zaken die op de agenda vermeld kunnen worden en die door te geven. Hierbij hoeft het niet standaard te gaan om evenementen voor een breed publiek. Ook vergaderdata zijn vermeldenswaard.

- vervolg 3 -

zonnepark aan de Kuinderweg. De werkgroep denkt tevens aan het laten rijden van (een) waterstofbus(sen) om bezoekers van en naar het symposium te vervoeren. Marcel van der Voort wijst ook op de 'CoCarCo' online carpool-aanmelding. "Onze ervaring bij evenementen is dat iedereen met de eigen auto komt en dan horen we hen tegen elkaar zeggen: 'O, was jij er ook! We hadden wel samen kunnen rijden.' Daar gaan wij dus werk van maken." Te beginnen bij het vrijwilligersevenement op 4 juli.

Waterstof leeft in Noordoostpolder

De werkgroep probeert bij de organisatie van het symposium meerdere partijen te betrekken. "Wij horen dat het overal leeft en dat iedereen her en der informatie aan het inwinnen is", gaat Roos verder. "Wij willen bekijken waar we elkaar kunnen versterken, zodat we een inspirerend symposium kunnen krijgen voor zowel de leek als degenen die er al veel van afweten."

Henk Tiesinga weet dat wethouder Anjo Simonse waterstof hoog op zijn 'bucketlist' heeft staan. Binnen de NNE speelt het thema binnen meerdere werkgroepen

Hyundai ix35 fuel cell

©Spielvogel

en vanwege het belang wordt er een aparte themagroep voor ingericht. Agrariërs willen de zonne- en windenergie die ze niet zelf gebruiken omzetten in waterstof om hun machines op te laten rijden. Gedacht wordt verder aan een waterstofcentrale bij de windmolens aan de dijk. Groot voordeel hiervan is dat de stroom niet getransporteerd hoeft te worden, wat altijd een reductie betekent. Ter plaatse omzetten naar waterstof is dus veel efficiënter.

Opening eerste waterstofpomp Noordoostpolder

Anton van Vilsteren stelt voor om in aansluiting op het thema van het symposium een eerste waterstofpomp in Noordoostpolder te initiëren. Hiervoor is het nodig een brandstofdealer Van Staveren over te halen een pomp te plaatsen en er moet gelobbyd worden onder ondernemers om hun eerste waterstofvoertuigen aan te schaffen. Het automerk Hyundai heeft een waterstofauto, dus zou ook de dealer in Noordoostpolder aan kunnen haken in de pr. "Ik wil al tien jaar een waterstofauto kopen, maar moet naar Arnhem of Groningen rijden om te kunnen tanken. Als je hier een waterstofpomp zou hebben, geef je meer bedrijven de gelegenheid om hier te tanken. De technologie is er al, we hoeven alleen maar te pushen." De tiende van de tiende is de jubileumeditie van de Dag van de Duurzaamheid. Een mooi moment om het eerste waterstoftankstation in Noordoostpolder te openen.

Fairtrade

De werkgroep Fairtrade heeft alle basisscholen in Noordoostpolder officiële brieven gestuurd met het verzoek fairtradeproducten te gebruiken en zo mogelijk fairtradeschool te worden. "We hopen op respons, zo niet dan gaan we er achteraan bellen", zegt Susanne Karssens. Verder is het idee opgepopot om instellingen te benaderen om bij de invulling van het kerstpakket ook te denken aan fairtradeproducten en lokale producten.

In mei heeft de groep de Fairtradeweek georganiseerd in samenwerking met FlevoMeer Bibliotheek Noordoostpolder. Op 1 juni werd de fairtrademarkt gehouden in de bibliotheek. "De opkomst viel wat tegen, maar de samenwerking was plezierig en de locatie was OK, dus daar gaan we misschien wel verder in."

Op de vraag wat er nodig is om de status fairtradegemeente over te houden, zegt Susanne, dat de groep zich daarover geen zorgen maakt. "Er is behoorlijk wat ruimte voor invulling, maar het is natuurlijk wel zaak dat we het op de kaart houden." Onderdeel daarvan is het up-to-date houden van de fairtraderoute op de website van de PvdT. Ze kan verder melden dat een nieuwe vrijwilliger zich heeft aangemeld voor de werkgroep.

ICT-platform zet duurzame initiatieven op de kaart

Het landelijke kennisprogramma DuurzaamDoor kent thematafels. De PvdT is verbonden met de landelijke tafels Voedsel, Circulaire Economie en Regionale Netwerken (LTRN).

Peter Bootsma van Noorden Duurzaam gaf tijdens de vergadering van de Pioniersbrigade op uitnodiging een presentatie over de ontwikkeling van het project open ict-platform van de LTRN. "Om te kijken of het iets voor ons is en of we er iets in kunnen betekenen", aldus Henk Tiesinga.

Vereniging Noorden Duurzaam (ND) is een regionaal netwerk voor duurzame ontwikkeling met als werkgebied de provincies Fryslân, Groningen en Drenthe. Binnen de ND is door vrijwilligers een webplatform ontwikkeld dat als prototype kan dienen voor een nationaal platform. Een atlas waarmee van lands- tot buurtniveau in kaart kan worden gebracht wat er aan kennis en ketens aanwezig is. "We zien dat er heel veel initiatief voor verduurzaming van onderaf komt, maar het verbreden en opschalen ervan is vaak lastig", zegt Bootsma. "Dat vraagt samenwerking op grote schaal en dat is niet makkelijk. Maar doe je het niet, dan mis je met elkaar veel kansen. Als je nu een netwerk van tafels maakt, zoals in die atlas, dan kan het makkelijker gaan."

ND stelt de atlas open en beschikbaar voor de rest van het land. "Daarmee maken we tafelnetwerken zichtbaar die dit soort van samenwerking op gang kunnen krijgen." Regionale tafelnetwerken kunnen eigenaar zijn van een eigen deel in die atlas. "Dat geldt ook voor jullie. Als je zegt: 'We willen voor Noordoostpolder de atlas invullen', dan krijg je van ons de sleutels voor die pagina. Jullie inventariseren wat er aan tafels is in je gebied en wat je nog zou

Evenementen

De evenementencommissie heeft dit jaar twee evenementen georganiseerd in samenwerking met de gemeente. Deze waren gekoppeld aan het NNE. Samen met de gemeente wordt nog gekeken naar een derde evenement. Er is ook overeenstemming met Waterschap Zuiderzeeland en Mercatus voor gezamenlijke activiteiten, maar er zijn nog geen concrete afspraken gemaakt.

Energieoket

In de FlevoMeer Bibliotheek Noordoostpolder is op 28 mei 2018 het Energieoket Flevoland gestart. Het energieoket is een samenwerkingsverband tussen de Natuur- en Milieufederatie Flevoland (NMFF) en de EPN. Bewoners kunnen hier iedere maandag in de even weken van 16:00 tot 19:30 uur terecht voor onafhankelijk energieadvies. Met de start van het energieoket is de samenwerking met dé energiecoach in de persoon van Marinus de Vries beëindigd. De energiecoach krijgt via EPN een nieuwe invulling.

Tekst en opmaak:

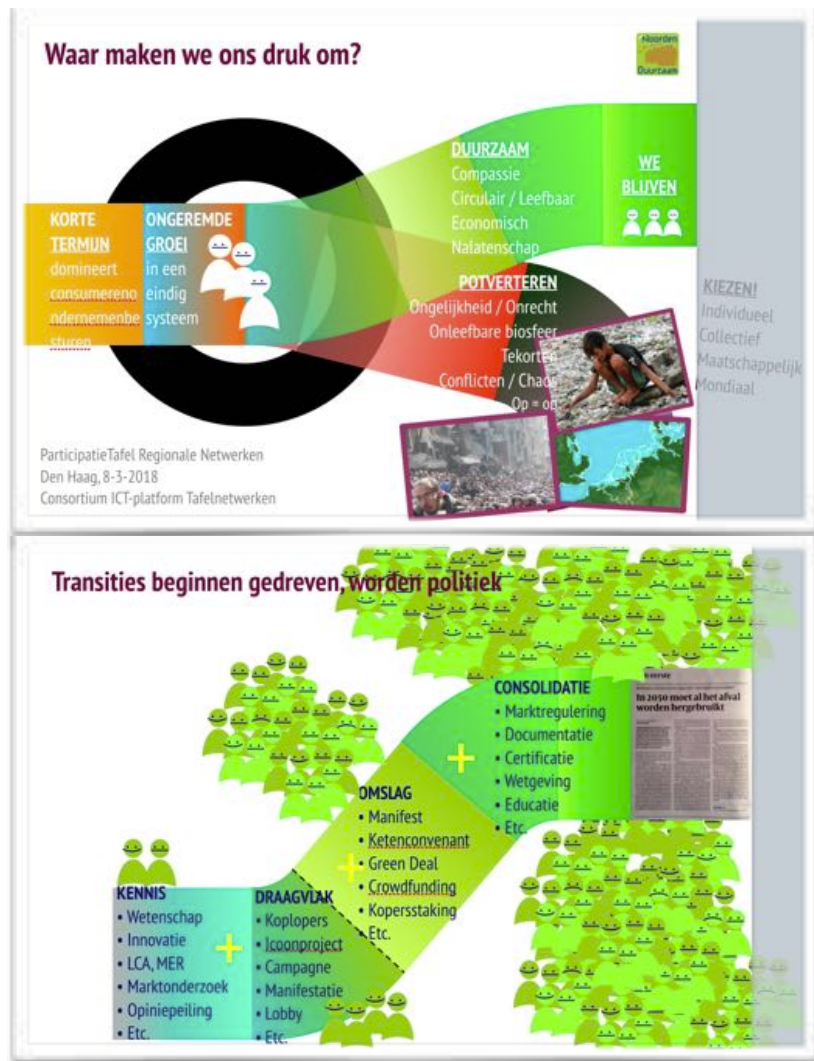
Margé Hof Publicaties

- vervolg 5 -

willen hebben. Zo kun je de organisatie rond duurzaamheid in je gemeente of provincie op een hoger plan brengen.”

Het Consortium ICT-platform Regionale Duurzaamheidsnetwerken heeft drie weken geleden het rapport ‘ICT-Platform Regionale Duurzaamheidsnetwerken’ gepresenteerd. “Onze atlas is met vrijwilligers en houtje-touwtje in elkaar gezet. Het platform moet opnieuw gemaakt worden om geschikt te zijn voor grootschalig gebruik. Wij schatten dat dat een miljoen euro gaat kosten en dat kunnen we niet opbrengen. We willen dus meer voorbeeldpagina’s invullen van netwerken, zodat we met succes een rondje langs de grote overheden kunnen doen. Als de overheid de ontwikkelkosten betaalt, is de informatie straks gratis en voor iedereen beschikbaar.”

Mocht er vanuit Pioniers of NNE belangstelling zijn om een pagina te vullen, dan kan dat, besluit Bootsma. “Dan gaan we ermee spelen en kijken of we een paar zaken kunnen invullen. Met een paar uur heb je daar wel gevoel voor.”

Uit 'Webplatform regionale tafelnetswerken' © Ver. Noorden Duurzaam